

izdavanju prijevoznice imao cijenu prijevoza zaračunati prema sadržaju te dispozicije, ali on to nije učinio, nego je jednostrano unio u tovarni list višu cijenu prijevoza od ugovorene, iako je znao za sadržaj dispozicije, jer je u tovarnom listu izričito navedeno da je on izdan na temelju "disp.22".

Iz navedenih razloga ovaj drugostepeni sud smatra utvrđenim da je između pošiljaoca i glavnog vozara "Špeditera" bio zaključen ugovor o prijevozu sa sadržajem navedenim u dispoziciji od 17.VI 1966. br.22, osobito u koliko se to odnosi na način zaračunavanja vozarine, i zbog toga je tuženik opravdano odbio da plati spornu razliku iznad plaćenog iznosa ugovorene vozarine, koji u pogledu visine nije sporan među strankama.

M.S.

VIŠI PRIVREDNI SUD SR HRVATSKE

Drugostepena presuda od 12.V 1967.

Vijeće: dr Ernest Vajić, Gabro Badovinac, prof.dr Branko Jakaša

Prijevoz robe zrakom - Primjena prava - Vozarova odgovornost - Prijevoz živih životinja - Na unutarnji prijevoz robe zrakom primjenjuju se propisi Varšavske konvencije - Vozar odgovara po načelu pretpostavljene krivnje - Vozar mora znati tokom prijevoza manipulirati robom koja se nalazi u redovitom trgovačkom prometu - Kao roba u redovitom trgovačkom prometu smatraju se i jednodnevni pilići - Vozar se ne može osloboditi odgovornosti za štetu na robi koja se nalazi u redovitom trgovačkom prometu, a koja je šteta nastala nepravilnom manipulacijom i slaganjem, i ako dokaže da se pošiljalac nije odazvao njegovu pozivu da nadzire i daje upute za slaganje robe

Tužitelj je pošiljalac, a tuženik vozar. Tužitelj navodi da je vozaru predao na prijevoz dvije pošiljke jednodневnih pilića. S obzirom na to da te pošiljke nisu bile u zrakoplovu propisno složene, veći broj pilića je uginuo, i tužitelj traži da mu tuženi vozar nadoknadi štetu za uginule piliće. U obrazloženju svoga zahtjeva tužitelj navodi da su pilići bili smješteni u kutije koje su imale propisane rupe za cirkulaciju zraka. Vozar je međutim kutije složio jednu uz drugu i time onemogućio cirkulaciju zraka, što je dovelo do uginuća pilića.

Tuženik se brani navodima da tužitelj nije dokazao da su pilići uginuli radi slaganja već da se radi o

šteti prouzrokovanoj prirodnim svojstvom robe; dalje navodi da on nije stručnjak u peradarstvu, pa da nije niti morao znati kako se mora postupati s pilićima u prijevozu, i napokon da je on pozvao pošiljaoca da pošalje jednoga svoga čovjeka koji bi davao upute za ukrcaj i slaganje robe u zrakoplovu.

Prvostepeni sud je, smatrajući da je dokazano da je uginuće prouzrokovano gušenjem izazvanim lošim slaganjem, tuženika obvezao u smislu tužbenog zahtjeva, a drugostepeni sud je tu presudu potvrdio iz slijedećih razloga:

Na unutarnji prijevoz robe zrakom u pomanjkanju pozitivnih propisa analogno se primjenjuju odredbe Konvencije o izjednačenju nekih pravila o međunarodnom prijevozu zrakom ("Varšavska konvencija") kao pravna pravila u smislu odredbe člana 4. Zakona o nevažnosti pravnih propisa doneseni prije 6.IV 1941.

U smislu odredbe člana 20. te Konvencije vozar neće biti odgovoran za štetu koja je nastala u toku prijevoza zrakom, ako dokaže da su on ili njegovi namještenici poduzeli sve mjere koje su bile potrebne da se izbjegne šteta, ili da im je bilo nemoguće poduzeti te mjere. Prema tome u smislu tih propisa, vozar u zračnom prijevozu robe odgovara po načelu pretpostavljene krivnje, tj. na njemu leži teret dokaza da se šteta dogodila unatoč tome što je on poduzeo sve mjere koje su bile potrebne da se izbjegne šteta, ili da on nije mogao poduzeti potrebne mjere.

U konkretnom slučaju ovaj drugostepeni sud usvaja utvrdjenje pobijane presude u pravcu da za štetu u cijelosti odgovara tuženi vozar zbog propusta kod slaganja spornih kutija u tovarni prostor aviona. To proizlazi iz utvrdjenja veterinarskog inspektora, da je do uginuća pilića došlo zbog slaganja kutije na kutiju i uz stijenu prtljažnog prostora u avionu, kao i zbog relativno visoke temperature u tom prostoru. Na ovo osobito upućuje konstatacija u zapisniku od 24.VII 1965, prema kojoj su od 88 kutija koje su stigle tom pošiljkom u 60 kutija svi pilići uginuli.

Ne može se uvažiti navod tuženika da on nema posebnih stručnjaka za peradarstvo, jer je svakom čovjeku prosječnih sposobnosti poznato da životinjama koje su zatvorene u kutijama mora biti za održavanje života osiguran pristup zraka, i da zbog toga na takvim kutijama postoje rupe, koje se kod utovara u vozilo moraju ostaviti otvorene, jer inače životinje u kutijama mogu zbog pomanjkanja zraka uginuti. Vozar je zbog toga bio dužan pobrinuti se i poduzeti potrebno da se ovi uvjeti za vrijeme prijevoza spornih kutija s pilićima održe, i ne može se ispričavati time da je pozivao

pošiljaočeve radnike da mu pomognu kod ispravnog smještaja kutija, a da se oni pozivu nisu odazvali. Ako nije mogao održati spomenute uvjete zbog pomanjkanja prostora u avionu, smio je preuzeti na prijevoz samo toliko kutija za koje je mogao poduzeti potrebne mjere da se izbjegne šteta, a ostale kutije nije smio preuzeti na prijevoz.

Iz navedenoga proizlazi da tuženik nije dokazao da je poduzeo sve mjere koje su bile potrebne da se spomenute pošiljke prevezu avionom tako da se izbjegne šteta, a niti da mu je bilo nemoguće da poduzme potrebne mjere.

M.S.

VIŠI PRIVREDNI SUD SR HRVATSKE

Drugostepena presuda od 19.VI 1967.

Vijeće: Gabro Badovinac, dr Dušan Arneri, dr Emilio Pallua

Prijevoz stvari morem - Predaja robe lučkom skladištaru - Brodarova odgovornost - Odgovornost lučkog skladištara - Protest lučkog skladištara brodaru - Brodar se može ugovornim klauzulama osloboditi odgovornosti za štetu na teretu koja nastane od časa iskrcaja do predaje primaocu - Ako je brodar pod navedenom klauzulom teret predao lučkom skladištaru, on odgovara samo za izbor skladištara - Skladištar odgovara primaocu kojega brodar ovlasti da preuzme robu na temelju ugovora o uskladištenju, jer u ovom slučaju primalac nastupa u odnosu na skladištara kao brodarov cesionar - Skladištar koji je primio teret na temelju teretnice odgovara za robu prema stanju koje proizlazi iz teretnice - Skladištar koji od brodara primi robu dužan je uložiti protest prema propisima Zakona o ugovorima o iskorištavanju pomorskih brodova - Ako je ambalaža oštećena, nije dovoljno u protestu navesti samo da se radi o oštećenoj ambalaži, već skladištar mora odmah nakon primitka koleta kontrolirati njegov sadržaj

Tužitelj je osiguravajući zavod koji je stupio u pravnu poziciju primaoca tereta. Tuženici su brodar i lučki skladištar. Radi se o manjku 9 komada brojača okretaja. Nakon što je brodar robu prevezao, predao ju je na uskladištenje drugotuženom skladištaru, a primalac je prilikom preuzimanja od skladištara ustanovio navedeni manjak.

Prvostepeni sud je brodara oslobodio, a drugotuženoga je obvezao na naknadu štete s obrazloženjem da je drugotuženi kao uredan privrednik bio dužan nakon što je primio oštećene sanduke odmah utvrditi njihov sadržaj i